

ZER...

Goizean goiz, etxeko leioak zabaldu ta ze aize mueta artzen dabe zudurrak... zer ikusten dabe gegiak... zer soiñu-zarata artzen dabe belarriak...? Atsedenez aurkitzen al dira zentzunak...? Ta zer diño giza- semearen almen nagusienak "gogoak...?"

Bakea, bardintasuna, anaitasuna, askatasuna nai, ta kateiz betetik dagoela dirudi inguruko arnas-aize guztia... Giza- semearen bizia, alderdi guztietatik, estu, inguratuta dago gizakerien ota ta larrez. Gizontasuna dalakoan, itxurazko arpegiaz, norberia ta nauskeria dabilbaz bazter guztiak atsiptetu nairik. Beti, norberari begira, bizitzako zuzentasun oiñarriak, gogor, zapaldurik.

***

Arrokeria bizitzaren ezpatea ba'da, apaltasuna biziaren ardatz joria da. Baiña giza-semea "apaltasun" izenagaz lotsatu egiten da. Ta ortik datoz, lurtean ikusten ditugun nauskeri, zapaltze, guda, alkartu-ezin guztiak.

Neuk nai dodana egin neike neure begiagaz diño, ta ortik datoz droga, gaiso ta eriotza mingarriak. Gaiztakeria berbera, gozamina gaitik, ontzat, artzen da, ta ondoren, berez, datoz negarra ta eriotza... Arrokeriagaitik bestea zapaltzea, on erizten da, ta orrek jarraian dakar gizartearen banatzea ta zorigaiztoko burruka...

Aizea dabil aidean, aize bat dabil munduan, besteak zapaldua ikusi ezkeru, puztu eta arrotu egiten dana, ta orrek dakar gizartearen samiña ta eriotz galgarria. Beraz, arrokeria, berez, ez da errezoizkoa, burn-bide zuzenezkoa.

Mindu egiten dan bizia ta personea ez da ortarako sortua. Giza-semearen elburua da bakezko zoria, anaitasun, bardintasun ta askatasunean oiñarriturik.

***

Egille baten semeak, izan bere, iru filosofizko edo jakintzazko berba orretan oiñarrituta egon bear leuke... Ta arrokeria biziaren etsaia dala, ikusi dogun ezkeru, apaltasunak alkartu ta zuzendu bear ditu bizitzaren ardura ta elburuak.

Apaltasun berberaren senagaz ez zaitez bildurtu. Gure erriak seme-alaba asko izan ditu apaltasunez zuzenak eta indartsuak ta erriari, bear dan argitasunezko bizia emoten alegindu izan direnak.

Apala ta totoa ez dira bardiñak. Apalak dauka bere izen ta izatea. Beti, ixilik egon ta arroen ta norberakoen jopu edo esklabo izatea ez da apalaren zeregiña. Apala beste gauza bat da; bizitzeari bere senean jarraitzen deutsona; apala egi-zalea da ta zuzentasunez gizartearen zeregiñak betetu nai ditua, bata bestearen ezkubideak ontzat arturik.

***

Zuzentasunaren izenean lan egin ta nekea bere lepo-gain artzen dauana, apala da. Au da gizadi minduak bere laguntzailetzat egiz, artu nai dauan gizona.

Arroak ez dan nai kargarik, ta gitxiago. Mori laguntzeko astuntasunik; apala da iñoren izenean kargea artu ta aurrera doana. Gizon apala ez da lotsatuten anaiari laguntzen. Apalak ezin dan ikusi negarrez anaia eta zapaldua be ez bere anaien etxea...

Kristiñau legez begiraturik, Andra Maria apala izan zan, Jaungoikoaren ama izatea onartuz... "Ona emen, zure mirabea, egin bedi nigan zure borondatea" Ondoren etorri eikiozan neke ta samin guztiekin artu eban Jesusen ama izatea. Ta guztia zan Semearen

bidez gizadiari bardintasuna, anaitasuna ta askatasuna lortzea... Ori da andra apala. Ori da egizko apaltasuna.

Nauskeri ta norberakeri barik egin bear dana egitea, apaltasuna da. Euzkotar gizon ta andra zintzoak, olantxe, jokatu dabe, ta apalak izateaz ez dira lotsatu. Apaltasuna, egia ta gizatasuna, berez, dagoz alkarri, ongi naiez, lotuta. Besarkada jakiturizkoa ta ederra da.

***

Ebanjelioaren apaltasuna, egi ta zuzentasun utsa danez, jopukeri ta zapaltzearen, aurrez aurre, egon da beti. Bakotzak bere egin-bearrak, zentzunez, betetea, apaltasuna da. Ta gizadian zergaitik baztertzen ete da egiaren indarrez zaindu nai dan apaltasun berbea...?

Zentzundun persona ta kristauen artean bata besteari lagundu bear deutsela ezagutzea, ta ondoren, eginkizun ori betetutea, apaltasuna da. Apaltasun ederra da, batez bere, Jaungoikoa ta lagunak bear ditugula mundu onetan ezagutzea lenen-lenengo Egillearen laguntza bear-bearrekoa dogu, ta onen ondoren inguruko lagunak laguntza barik ezin bizi giñaike. Norbere gogo, indar ta jakituria ez dira naiko gure izatearen bear-izanei laguntzeko.

Ta ori bear dan lez ezagutu ta onartzea, apaltasuna da. Gure almenak noriño eldu leitekezan, genre Egillea ta inguruko lagunak laguntza ezagutu ta onartzea, apaltasuna da.

***

Bear izanean minberatuta dagonean, urko lagunari laguntzea, apaltasuna da; ez-eukiak, bear-izanean dagonean, anaiak ezkeintzen deutson laguntza onartzea, apaltasuna da.

Beartsuen erakunde bateko zuzendari ez-nai izatea, arrokeri ezaugarri da, apaltasunik-eza da. Iñoz ta iñun, laguntza bear ba'da, ordu orretan agertzen dan gizonak gizonarenganako anaitasuna ta or, agertuko ditu ongillezko gauzarik aundienak; maitasuna, apaltasuna ta borondate ongillea. Serbitzea da apaltasuna.

Norbere burua aunditatzat eukitea, arrokeri aundia da. Norbere burua dan baiño gitxiagotzat euki ta miñean ori, sari, erabilteak, ez dan apaltasun larregirik agertzen. Gauza bi oneik ertzekoiak dira, ta bata-besteari ikutzen, alkarren lagun egiten dira. Ez dira onak, ez ederrak, ez apalak.

***

Jauntxoa izan nai dauanak, bere gurarietan aize putsak daroaz eta ez dauka apaltasunik. Onek jendea bere ingurutik uxatu egiten dan. Etxe, miña, mendi ta zelai beretzat nai ditu, eta ingurukoak traba egiten deutsoe. Emen ez dagola dirudi ez gizatasunik, ez anaiarik, ez apaltasunik...

Apala izatea zer dan jakin ta apaltasunean bizi nai dauanak, anaitasun giroko bizitza ederra izango dan ta norberari dagokion eran, bizitza egingo dan. Dan baiño ez geiago ta ez gitxiagotzat bere burua artzen dauanak, zuertasun aundia dauko ta gizartearentzat izaki mesedegarria izango da. Persona apala da...

Munduko gosete, guda ta zapaltzeak zer eskatzen dabe...? Arroak ala apalak zuzendu bear ete ditu arazo aundi onek?

PAULIN